

Toimenpidealoite TPA 1/2021 vp

Kaisa Juuso ps

Toimenpidealoite valtatie 21 peruskorjaukseen ryhtymisestä

Eduskunnalle

Valtatie 21 on osa tärkeää arktista tieyhteyttä, jolla on runsaasti myös Norjaan suuntautuvaa ja sieltä palaavaa raskasta liikennettä. Tie on myös Länsi-Lapin matkailuliikenteen pääväylä. Tieosuus välillä Tornio—Pello kulkee suurelta osin Tornionjoen vieressä. Jaksolla on nauhamainen jokivarsiasutus ja sen vuoksi runsaasti suoria tonttiliittymiä. Tieosuuden keskimääräinen vuorokausiliikenne vaihtelee välillä 1 300—9 700 ajoneuvoa, josta raskasta liikennettä on noin 16 prosenttia (vaihtelee välillä 5—18 %). Liikenteen häiriötilanteissa tieosuudella kiertotiet ovat pitkiä.

Valtatiellä 21 talviaikainen liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuminen aiheuttavat jatkuvasti ongelmia. Erityisesti kuljetusajoneuvojen tieltä suistumisia sattuu paljon. Pitkän talvikauden aikana raskaiden kuljetusajoneuvojen tieltä suistumiset ja liikenneonnettomuudet aiheuttavat jopa useiden tuntien mittaisia liikennekatkoja, koska kiertoteitä on vähän tai ei lainkaan. Valtatien raskaasta kuljetusliikenteestä huomattava määrä on ulkomaisia ajoneuvoja. Silloin kun ajoneuvo on tiellä poikittain tai sen tielle nosto käynnissä, ohittaminen on mahdotonta. Pitkien etäisyyksien vuoksi hinauskaluston saaminen paikalle vie runsaasti aikaa. Pisimmillään valtatie 21 on ollut liikenteeltä suljettuna peräti yhdeksän tuntia.

Lapin ELY-keskuksen mukaan valtatie 21 talvihoitoluokka (Karungista pohjoiseen Ib) on valtakunnallisten talvihoidon toimintalinjojen mukainen. Valtatie 21 osalta talvihoitoluokan Ib laatuvaatimuksia on vielä tiukennettu siten, että hiekoituksen toimenpideaikaa on lyhennetty ja polanteiden tasaisuusvaatimusta tiukennettu. Talvihoitoluokitusta ja sen laatuvaatimuksia ei ole enää perusteltua nostaa ilmasto-olosuhteiden ja liikennemäärien vuoksi. Lapin ELY-keskuksen mukaan poronhoitoalueella myöskään suolan käytön lisääminen ei ole suotavaa. Valtatiellä 21 on myös lisätty automaattista nopeusvalvontaa. Valvontapisteet on sijoitettu onnettomuuksien kannalta riskialttiisiin paikkoihin.

Valtatie 21 Kolari—Palojoensuu-tieosuutta on levennetty sekä sen lisäksi muutamia siltoja uusittu pohjoisemmalla tieosuudella. Tien korjausurakka valmistui syksyllä 2018. Pohjoisempaan oleva Palojoensuun ja Kilpisjärven välinen tieosuus, noin 150 kilometriä, on peruskorjauksen tarpeessa, jotta tieosuuden liikenneturvallisuus saavuttaisi tavanomaisen tason. Tieosuudella on huomattavasti korjausvajetta.

Lapin Ely-keskuksen mukaan valtatie 21 geometria ja kunto eivät täytä pääväylille asetettuja vaatimuksia. Esimerkiksi tien mäkikohtiin tulisi saada ns. ryömintäkaistoja, jotta raskaalla liikenteellä olisi paremmat edellytykset selviytyä tiekohdista ilman liikenteen katkeamista. Tien raken-

Toimenpidealoite TPA 1/2021 vp

teen huono kunto painumineen ja epätasaisuuksineen vaikeuttaa talvikunnossapitoa. Kiertotiemahdollisuuksia ei juuri ole, ja liikenteen katkeaminen aiheuttaa merkittäviä ongelmia tien käyttäjille, pelastustoimelle sekä tien kunnossapidolle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtatie 21 peruskorjauksen käynnistämiseksi Palojoensuun ja Kilpisjärven väliselle tieosuudelle.

Helsingissä 2.2.2021

Kaisa Juuso ps